

BIZTONSÁGI ADATLAP

készült a 1907/2006/EK rendeletnek megfelelően

1. Az anyag/készítmény és a vállalat/vállalkozás azonosítása

Kereskedelmi név: **PANNON® STARTER**
 Kiszereles: műanyag zsák (5, 10, 20 kg)
 Felhasználása: terménynövelő készítmény, foglalkozásszerű és lakossági felhasználásra
 Gyártó/ Beszállító: **Agroqualita' srl**
 cím: via Sempione 195 Pero (MI), Olaszország
 telefon: +39 02 35378409 fax: +39 02 33910876
 honlap: www.agroqualita.com
 Forgalmazó: **Magyar Kwizda Kft.**
 cím: 1027 Budapest, Medve u. 24.
 telefon: +36 1 224 7300 fax: +36 1 212 0873
 e-mail: kwizda@kwizda.hu
 honlap: www.kwizda.hu

A biztonsági adatlapért felelős személy elérhetősége: kwizda@kwizda.hu

Sürgősségi telefon: **Egészségügyi Toxikológiai Tájékoztató Szolgálat (ETTSZ)**
 1096 Budapest, Nagyvárad tér 2.
 Tel: **06 1 476 6464**; Éjjel-nappal elérhető, ingyenesen hívható: **06 80 20 11 99**

2. A veszélyek azonosítása

A gyártó és a vonatkozó uniós szabályozás (67/548/EGK és 1999/45/EK irányelvek), valamint a 44/2000. (XII.27.) EüM rendelet és módosításai szerint a készítmény nem veszélyes.

EK-veszélyjel: nem szükséges

A készítmény veszélyeire/kockázataira utaló R-mondat: **nem szükséges**

Fizikai-kémiai veszély: A készítmény nem tűzveszélyes, nem robbanásveszélyes.

Egészségkárosító veszély: A készítmény előírás- és rendeltetésszerű felhasználása, tárolása és ártalmatlanítása esetén egészségkárosító veszéllyel nem kell számolni. A helytelen használat egészségkárosodáshoz vezethet.

Környezetkárosító veszély: A készítmény előírás- és rendeltetésszerű felhasználása, tárolása és ártalmatlanítása esetén környezetkárosító veszéllyel nem kell számolni. Tilos a szert, annak fel nem használt maradékát, illetve a csomagolóanyagot folyókba, vízfolyásokba, tározókba, állóvizetekbe juttatni.

3. Összetétel/tájékoztató az alkotórészekről

Leírás: foszfor- és cinktartalmú mikrogranulált műtrágya

Veszélyes komponens	Koncentráció	Veszélyjel, R-mondat
Ammónium-dihidrogénfoszfát CAS-szám: 7722-76-1 EU-szám: 231-764-5	96%	nincs
Cink-oxid CAS-szám: 1314-13-2 EU-szám: 215-222-5	2,5%	 N R 50-53

A készítmény egyéb komponensei nem tekinthetők a hatályos jogszabályok szerint veszélyes anyagnak, vagy koncentrációjuk a készítményben nem éri el azt a mértéket, amely fölött jelenlétét a veszélyesség szerinti besorolásnál fel kell tüntetni, illetve figyelembe kell venni.

A veszélyjelek és R-mondatok a tiszta komponensekre vonatkoznak, a készítmény veszélyesség szerinti besorolását a 2. és a 15. pont adja meg. Az R-mondatok teljes szövegét lásd a 16. pontban.

4. Elsősegélynyújtási intézkedések

Általános tudnivalók: Az elszennyeződött ruházatot és lábbelit azonnal le kell venni, és az újbóli használat előtt ki kell mosni, meg kell tisztítani. Öntudatlan vagy görcsös állapotban lévő beteggel folyadékot itatni, vagy annál hányást kiváltani nem szabad!

Bőrrejutás esetén: A szennyezett ruházat és lábbeli levétele után a bőrt bő szappanos vízzel alaposan le kell mosni. Panaszok esetén forduljunk orvoshoz.

Szembejutás esetén: Végezzünk szemöblítést folyóvízzel a szemhéjak széthúzása és a szemgolyó állandó mozgatása közben. A kontaktlencséket távolítsuk el. Panaszok esetén forduljunk szakorvoshoz!

Lenyelés esetén: Öblítsük ki a sérült szájüregét vízzel, majd amennyiben eszméleténél van, itassunk vele 1-2 pohár vizet. Öntudatlan sérültek ne adagoljunk semmit szájon keresztül. Panaszok esetén forduljunk orvoshoz.

Belégzés esetén: A sérültet vigyük friss levegőre és helyezzük nyugalomba. Rosszullét esetén forduljunk orvoshoz.

5. Tűzvédelmi intézkedések

Megfelelő oltóanyag: vízpermet, szén-dioxid, oltópor; a megfelelő oltóanyagot a környezetben égő anyagok alapján kell megválasztani.

Nagyobb tüzek esetén használjunk vízsugarat, vagy alkoholálló oltóhabot.

Biztonsági okokból nem megengedett oltóanyag: nem ismert

Veszélyes égéstermékek: szén-dioxid, szén-monoxid, nitrogén-oxidok; egyéb mérgező gázok felszabadulása nem zárható ki.

A tűz esetén használatos védőeszközök: Megfelelő védőöltözet és a környezet levegőjétől független légzőkészülék.

Speciális tűzoltási előírás: Határoljuk el a tűz területét és távolítsuk el a védőöltözetrel nem rendelkező személyeket. Kerüljük el a felszabaduló füst és egyéb égéstermékek belélegzését. A tűz során keletkezett hulladékot és a szennyezett oltóanyagot gyűjtsük össze és az előírások szerint ártalmatlanítsuk.

6. Intézkedések véletlenszerű kibocsátás esetén

Személyekre vonatkozó óvintézkedések: Kerüljük el a készítmény szembejutását és bőrrel való érintkezését. Gondoskodjunk a megfelelő szellőzésről. Használjunk védőfelszerelést (lásd 8 pont).

Kiömlés esetén: A kiömlött készítményt mechanikusan (ipari porszívó, lapát) gyűjtsük össze. Az összegyűjtött hulladékot a szakszerű eltávolításig/ártalmatlanításig megfelelő, címkével ellátott zárható hulladékgyűjtő tartályban kell tárolni. A szennyezett területet ezután sok vízzel le kell öblíteni. Ügyeljünk a csúszásveszélyre!

Környezetvédelem: A készítményt, illetve a belőle származó hulladékot felszíni vizekbe engedni nem szabad. Ha a készítmény nagymennyiségben az élővizekbe, talajba jut, értesítsük az illetékes hatóságokat.

7. Kezelés és tárolás

Kezelés: Kerüljük el a porképződést. Munkavégzés alatt ne étkezzünk, és ne dohányozzunk. A munkavégzés szüneteiben, illetve a munka befejezése után alapos kézmosás szükséges.

Tárolás: A terméket eredeti, bontatlan csomagolásban, jól szellőző, hűvös, száraz helyen tároljuk. Óvjuk a nedvességtől. Megfelelő jelöléssel ellátott edényzetben tárolható. Gyermekek számára hozzáférhetetlen helyen, élelmiszerektől, italoktól és takarmányoktól elkülönítve kell tárolni.

Együttes tárolással kapcsolatos információk: nincs

8. Az expozíció korlátozása és ellenőrzése/személyi védőfelszerelések

Körültekintően végzett munkával meg kell előzni a termék bőrre kerülését és szembejutását.

Műszaki intézkedések:

- Gondoskodjunk a megfelelő szellőzésről.
- Mosakodási lehetőség biztosítása.
- Élelmiszerektől és italoktól távol tartandó.

Higiéniiai intézkedések:

- Munka közben enni, inni és dohányozni nem szabad!
- A munka szüneteiben, illetve a munka befejezése után alapos kézmosás, illetve mosakodás szükséges.
- A munkaruhát különítsük el és kezeljük külön a hétköznapi ruházattól.

Személyi védőfelszerelések:

Légzésvédelem: Nagy mennyiségű készítmény kezelése esetén gondoskodni kell a megfelelő légzésvédelemről (porszűrővel ellátott védőmaszk).

Kézvédelem: Megfelelő védőkesztyű (pl. nitrilgumi) viselése ajánlott.

Szemvédelem: Rendeltetésszerű felhasználás esetén nem szükséges. Ha fennáll a termék szembe kerülésének veszélye jól záródó védőszemüveg szükséges.

Bőrvédelem: zárt munkaruházat viselése szükséges.

Foglalkozási expozíciós határérték (a munkahelyi levegőben megengedett határérték):

A készítmény nem tartalmaz olyan komponenst, amelyre vonatkozólag foglalkozási expozíciós határértéket állapítottak meg.

9. Fizikai és kémiai tulajdonságok

Halmazállapot:	szilárd
Szín:	vörös
Szag:	termékre jellemző
Lobbanáspont:	nem alkalmazható
Robbanási tulajdonság:	a készítmény nem robbanékony, nem öngyulladó
Térfogatsúly (20°C):	0,8 – 0,9 g/cm ³
Oldhatóság vízben:	részben oldódik
Víztartalom:	1%

10. Stabilitás és reakciókészség

Átlagos munkakörülmények (normál hőmérséklet-, és nyomásviszonyok) között a készítmény stabil.

Elkerülendő körülmények: nedves körülmények közötti tárolás rontja a készítmény minőségét.

Elkerülendő anyagok: nem ismert

Veszélyes reakciók: nem ismert

Veszélyes bomlástermékek: hőbomlás során nitrogén-oxidok és szén-oxidok képződnek

11. Toxikológiai információk

A termék összetétele alapján és a jelenlegi információk szerint az emberi egészségre nem jelent veszélyt. Előírás- és rendeltetésszerű felhasználása, tárolása és ártalmatlanítása esetén egészségkárosító veszéllyel nem kell számolni.

Primer bőrirritáció: nem irritál

Primer szemirritáció: nem irritál

Szenzibilizáció: nem szenzibilizál

12. Ökológiai információk

Körültekintő munkavégzéssel el kell kerülni a készítmény és a belőle származó hulladék felszíni vizekbe jutását.

A készítmény a környezetben lebomlik.

13. Ártalmatlanítási útmutató

A készítmény maradékainak és hulladékainak kezelésére a 98/2001. (VI.15.) Kormányrendeletben foglaltak az irányadók. A készítmény hulladékának besorolása a 16/2001. (VII.18.) KöM. rendelet alapján történt.

EWC kód: 02 01 99 Közelebbről nem meghatározott hulladékok

A készítmény ártalmatlanítása a helyi előírásoknak megfelelően történjen.

Csomagolóanyag: Kommunális hulladékként kezelhető, illetve a csomagolás anyagának megfelelően újrahasznosítható. Különleges tisztítási eljárást nem igényel.

14. Szállítási információk

A készítmény a veszélyes áruk nemzetközi szállítását szabályozó egyezmények szerint (ADR/RID, IMDG, ICAO/IATA) nem veszélyes áru.

15. Szabályozási információk

A biztonsági adatlap, a termék osztályozása és besorolása megfelel a 44/2000. (XII.27.) EüM számú rendelet és módosításainak, valamint a 67/548/EGK az 1999/45/EK számú irányelvekben és az 1907/2006/EK rendeletben foglaltaknak.

EK-veszélyjel: nem szükséges

A készítmény veszélyeire/kockázataira utaló R-mondat: **nem szükséges**

A készítmény biztonságos használatára utaló S-mondat:

S 1/2 Elzárva és gyermekek számára hozzáférhetetlen helyen tartandó

Egyéb, a címkén feltüntetendő mondatok:

Az emberi egészség és a környezet védelme érdekében kövesse a használati utasításban leírtakat.

16. Egyéb információk

A biztonsági adatlap nem arra szolgál, hogy a termék bizonyos tulajdonságait garantálja, nem helyettesíti a termékspecifikációt. A biztonsági adatlapban foglalt információk, adatok és ajánlások ismereteink és tájékozottságunk legjaván alapszanak és azokat a kiadás időpontjában pontosnak, helytállóknak ismerjük, és arra szolgálnak, hogy a termék biztonságos felhasználását segítse.

A terméket tárolni, kezelni és felhasználni kizárólag a használati utasításban leírtaknak megfelelően lehet. Minden egyéb célú felhasználásból eredő kockázatért a felhasználó felel.

A felhasználó felelőssége, hogy megtegyen minden szükséges óvintézkedést a készítmény használatakor. Az alább felsorolt jogszabályok segítenek eligazodni a veszélyes anyagok és készítmények felhasználásából eredő, a felhasználóra háruló kötelezettségek betartásában. A listát nem lehet teljesnek tekinteni. Ez azonban nem menti fel a felhasználót, a készítmény használatára és tárolására vonatkozó egyéb jogszabályok ismerete alól.

Jelen biztonsági adatlap a gyártó által 2009. június 5-én kiadott angol nyelvű biztonsági adatlap alapján készült.

A biztonsági adatlap 3. pontjában szereplő R-mondatok:

R 50 Nagyon mérgező a vízi szervezetekre

R 53 A vízi környezetben hosszantartó károsodást okozhat

Vonatkozó magyar törvények és rendeletek:

Munkavédelem: a 2007. évi LXXXII. törvénnyel, a 2004. évi XI. törvénnyel és az 1997. évi CII. törvénnyel módosított 1993. évi XCIII. törvény a munkavédelemről.

Kémiai biztonság: a 2004. évi XXVI. törvénnyel módosított 2000. évi XXV. törvény a kémiai biztonságról;
a 38/2008 (X.3.) EüM rendelet, az 52/2007. (XI.30.) EüM, a 26/2007. (VI.7.) EüM, a 33/2004. (IV.26.) EszCsM, a 30/2003. (V.21.) EüM rendeletek a veszélyes anyagokkal és a veszélyes készítményekkel kapcsolatos egyes eljárások, illetve tevékenységek részletes szabályairól szóló 44/2000. (XII.27.) EüM rendelet módosításáról;
az 58/2007. (XII.22.) EüM–SZMM együttes rendelete a munkahelyek kémiai biztonságáról szóló 25/2000. (IX.30.) EüM–SZCSM együttes rendelet módosításáról.

Hulladék: a 2004. évi XXIX. törvénnyel módosított 2000. évi XLIII. törvény a hulladékgazdálkodásról; 98/2001.(VI.15.) Kormányrendelet a veszélyes hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről, és a 16/2001. (VII. 18.) KöM rendelet a hulladékok jegyzékéről;
a 195/2002. (IX.6.) Kormányrendelettel módosított 94/2002. (V.5.) Kormányrendelet a csomagolásról és a csomagolási hulladék kezelésének részletes szabályairól.

Tűzvédelem: az 1996. évi XXXI. törvény a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról; a 9/2008. (II.22.) ÖTM rendelet.

Egyéb: 36/2006. (V.18.) FVM rendelet a termésmenvelő anyagok engedélyezéséről, tárolásáról, forgalmazásáról és felhasználásáról